

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 33 11

E: gp.mgts@gov.si

www.mgts.gov.si

Številka: 631-1/2024/155

Ljubljana, 28. 10. 2024

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: : Poročilo o izvedenih aktivnostih Delovne skupine za vesolje

1. Predlog sklepa vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na .... seji dne .... pod točko .... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o izvedenih aktivnostih Delovne skupine za vesolje.

**Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA**

Priloga: - Poročilo o izvedenih aktivnostih Delovne skupine za vesolje

Prejemniki:

- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za obrambo,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,
- Ministrstvo za pravosodje,

<ul style="list-style-type: none"> - Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, - Ministrstvo za zdravje, - Ministrstvo za javno upravo, - Ministrstvo za kulturo, - Urad Vlade RS za varovanje tajnih podatkov, - Urad Vlade RS za informacijsko varnost, - Služba Vlade RS za zakonodajo. 				
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:				
/				
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:				
<ul style="list-style-type: none"> - Matjaž Han, minister, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport - Matevž Frangež, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport - Tanja Permozer, vodja Slovenske vesoljske pisarne, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport 				
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:				
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:				
-				
5. Kratek povzetek gradiva:				
6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih			NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije			NE
c)	administrativne posledice			NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij			NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki			NE
e)	socialno področje			NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 			NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ			/	
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ		/	/	
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
8. Predstavitev sodelovanja javnosti:				
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:			NE	
9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:			NE	
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:			NE	

Matjaž Han
MINISTER

POROČILO O IZVEDENIH AKTIVNOSTIH DELOVNE SKUPINE ZA VESOLJE¹

Delovna skupina za vesolje (DSV) je bila ustanovljena s sklepom Vlade Republike Slovenije št. 02401-8/2020/4 z dne 18. 6. 2020 s ciljem usklajenega delovanja na nacionalnem in nadnacionalnem nivoju ter enotnega zastopanja stališč v okviru delovanja Republike Slovenije v mednarodnih institucijah – zlasti Evropske vesoljske agencije (ESA) in delovnih teles Evropske unije (EU).

Zaradi sprejetih sprememb v okviru Vlade Republike Slovenije – organiziranosti in pristojnosti ministrstev je Vlada Republike Slovenije na 76. redni seji dne 19. 10. 2023 sprejela Sklep o spremembah Sklepa o ustanovitvi Delovne skupine za vesolje.

V DSV, ki jo vodi Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (MGTS), sodelujejo predstavniki:

- Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije (MVZI),
- Ministrstva za zunanje in evropske zadeve (MZEZ),
- Ministrstva za digitalno preobrazbo (MDP),
- Ministrstva za finance (MF),
- Ministrstva za infrastrukturo (MZI),
- Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP),
- Ministrstva za naravne vire in prostor (MNVP),
- Ministrstva za notranje zadeve (MNZ),
- Ministrstva za obrambo (MO),
- Ministrstva za okolje, podnebje in energijo (MOPE),
- Ministrstva za pravosodje (MP),
- Ministrstva za vzgojo in izobraževanje (MVI),
- Ministrstva za zdravje (MZ),
- Ministrstva za kulturo (MK),
- Urada Vlade RS za varovanje tajnih podatkov (UVTP) in
- Urada Vlade RS za informacijsko varnost (URSIV).

DSV v novi sestavi se je sestala na dveh rednih sejah (13. 3. 2024 in 5. 6. 2024), o številnih vprašanih s področja vesolja pa se je usklajevala pisno. Dodatno sta bila organizirana dva sestanka na ravni državnih sekretarjev, direktorjev URSIV in UVTP (15. 11. 2023 in 5. 6. 2024), pri čemer je drugi sestanek potekal skupaj s člani DSV.

Obravnane vsebine so se nanašale na področje vesolja v okviru Slovenije, Evropske vesoljske agencije (ESA), Evropske unije (EU) ter na aktivnosti, vezane na institucije oziroma programe, za katere so nosilni organi druga ministrstva (npr. EU Agency for the Space Programme (EUSPA), European Organisation for the Exploitation of Meteorological Satellites (EUMETSAT), European Union Governmental Satellite Communications (GOVSATCOM), European Quantum Communication Infrastructure (EuroQCI), Galileo, European Defence Agency (EDA), Committee on the Peaceful Uses of Outer Space (COPUOS) s poudarkom na priložnostih vesolja za industrijo in družbo kot celoto in možnostmi ter priložnostmi za okrepljeno sodelovanje podjetij in institucij z javno upravo.

Od leta 2023 poteka v Sloveniji projekt European Space Education Resource Office (ESERO), v okviru katerega je vzpostavljena Evropska pisarna za izobraževanje na področju vesolja v Sloveniji (ESERO Slovenija), ki je 50 % sofinancirana s strani ESA ter 50% s strani MVI in MGTS.

---

¹ Zaradi velikega števila kratic, ki se uporabljajo v poročilu, in zaradi preglednosti gradiva, se v tem primeru ne uporablja standardni način v smislu, da se pri prvi navedbi institucije/organa/komisije/projekta ipd., le-ta zapiše s celotnim nazivom/naslovom/imenom, potem pa se zapiše »(v nadaljevanju: ...)«. Uporabljen je način celotnega zapisa pri prvi navedbi, potem pa se kratica zapiše v zaklepajih in se kot takšna uporablja v nadaljevanju besedila.

Vesoljske dejavnosti in zmogljivosti ustvarjajo strateške, gospodarske, znanstvene, tehnološke in družbene koristi. Gre za izrazito horizontalno področje, ki se v okviru EU obravnava v različnih institucijah. Vesoljske tehnologije, podatki in storitve lahko podpirajo številne politike in prednostne naloge na ravni države in EU (vključno s konkurenčnostjo gospodarstva, migracijami, podnebnimi spremembami, enotnim digitalnim trgom in trajnostnim upravljanjem naravnih virov). Vesoljska infrastruktura namreč omogoča razvoj storitev in aplikacij na področjih, kot so meteorologija, energija, telekomunikacije, zavarovanje, promet, pomorstvo, letalstvo in urbani razvoj, kar vodi do številnih gospodarskih in družbenih koristi.

Ključne točke razprave na sestanku, kjer so sodelovali državni sekretarji in člani DSV, so se nanašale na polnopravno članstvo Republike Slovenije v ESI ter s tem povezane prednosti pa tudi obveznosti. Polnopravno članstvo Republike Slovenije v ESI namreč prinaša **nove priložnosti**, pa tudi **dodatne finančne in kadrovske obveznosti**.

Polnopravno članstvo bo dodatno odprlo vrata za sodelovanje slovenskih podjetij in institucij v programih, v katerih slovenski sektor doslej ni mogel sodelovati (temeljni tehnološki raziskovalni program in znanstveni program) ter povečalo prepoznavnost Slovenije v svetu kot čedalje pomembnejšega akterja v mednarodnem vesoljskem sektorju.

Dodatne finančne zaveze RS (12-15 mio EUR letno v obdobju 2026 – 2028 ter 15-18 mio EUR letno v obdobju 2029 – 2031) so del Akcijskega načrta za realizacijo Slovenske vesoljske strategije in implementacije priporočil ESE, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije na 105. redni seji dne 30. 5. 2024.

Pred zasedanjem Sveta ESA na ravni ministrov, ki bo novembra 2025, se bo potrebno dogovoriti glede financiranja opsijskih programov.

MGTŠ je na sestanku 5. 6. 2024 predlagal, da bi glede na vsebinsko pristojnost oz. interese prispevala sredstva v opsijske programe ESE tudi ministrstva (zlasti MVZI, MZEZ, MDP, MZI, MKGP, MNVP, MNZ, MORS, MOPE, MVI, MZ in MK). Predstavniki nekaterih ministrstev so glede tega izrazili zadržke.

Dogovor bo potrebno doseči najkasneje avgusta 2025, pred zasedanjem Sveta ESA na ravni ministrov (CM25), ko se pričakujejo dodatna vplačila držav članic v opsijske programe ESE.

Polnopravno članstvo RS prinaša tudi dodatne kadrovske obveznosti, saj bo Slovenija sodelovala v vseh ključnih telesih ESA. V tej povezavi se je razprava osredotočala tako na potrebo po krepitevi sodelovanja v okviru DSV kot dodatno sodelovanje predstavnikov ministrstev v odborih ESE. Polnopravno članstvo v ESI pomeni tudi večji vpliv države na strateške odločitve v okviru ESE. MGTŠ kot centralna točka za področje vesolja v Sloveniji bo potrebovala uradna stališča ministrstev pred zasedanji Sveta ESA. DSV se bo tako od I. 2025 dalje sestajala vsaj štirikrat letno (pred zasedanji Sveta ESA).

Predlagano je bilo dodatno sodelovanje predstavnikov ministrstev oziroma uradov, ki so nosilni organi v državi za določene politike v Odborih ESE, ki pokrivajo tovrstne vsebine. V nekaterih odborih ESE predstavniki ministrstev že sodelujejo. To so: Odbor za mednarodne zadeve (MZEZ), Odbor za finance (MF) in Odbor za opazovanje Zemlje (MKGP) ter v okviru EU ekspertna skupina za pripravo EU vesoljskega zakona (MO).

Potrebno bo imenovati tudi delegate v nove odbore in okrepiti sodelovanje resorjev v nekaterih ključnih odborih ESE. Izpostavljena sta bila Odbor za človeške in robotske raziskave (HRE) ter Odbor za telekomunikacije (JBC). Nova odbora sta obvezni znanstveni program (SPC), kjer bo

ključno sodelovanje MGTŠ in MVZI, in varnost (SEC). Glede na vsebinsko pristojnost za telekomunikacije se predlaga imenovanje delegata v odbor za telekomunikacije s strani MDP ter sodelovanje ostalih ministrstev, ki uporabljajo varne komunikacije (npr. MO). Predstavniki resorjev so predlagali tudi oblikovanje nacionalnih delovnih teles za posamezna delovna področja (opazovanje Zemlje, satelitske komunikacije, navigacija, ipd.).

Tabela1 : Programski odbori ESE v okviru polnopravnega članstva (2 delegata + 2 svetovalca)

Delovno telo	Področje dela	Člani (delegati)
Ministrski Svet ESA	Programske zaveze	MGTŠ – minister
Svet ESA	Programi, proračun...	MGTŠ – vodja delegacije
CWG	Podskupini Sveta ESA – priprava Sveta na ministrski ravni	MGTŠ
IPC – Odbor za industrijsko politiko	Programi ESA (GSTP, EO, ARTES, Prodex, E3P3, ...)	MGTŠ + ministrstva*
IPC-IPE-WG	Tehnični odbor – industrijska politika (razvoj , vsebine programov ESA)	MGTŠ + ministrstva*
IPC – THAG ; TA – WG	Posvetovalni telesi IPC za tehnološko harmonizacijo – kompetence industrije in inštitucij	MGTŠ, MVZI
SESC – Steering Committee	Posvetovalno telo pri ESA direktorju za industrijo, javna naročila in pravne zadeve	MGTŠ, MVZI
AFC – Administrativno finančni odbor	Finančne uredbe in proračun ESA, finančne obveznosti DČ, sporazumi z mednarodnimi organizacijami in tretjimi državami...	MGTŠ , MF
IRC – Odbor za mednarodne zadeve	Priprava sporazumov z mednarodnimi organizacijami in tretjimi državami	MGTŠ, MZEZ
PB – EO – odbor za opazovanje Zemlje	Priprava programov za področje opazovanja Zemlje	MGTŠ, MOPE, MKGP, MNVP
PB – Dostag	Tehnična skupina za pripravo programov s področja Opazovanja Zemlje	MGTŠ, MOPE, MKGP, MNVP
BWTF – Blue World Task Force	Strategije in storitve za pomorstvo (biotehnologija, mineralni viri, transport...)	MGTŠ, MZI, MNVP, MOPE, MKGP
PB – HME – odbor za človeške in robotske raziskave	Priprava programov za področje človeških in robotskih raziskav	MGTŠ, MVZI
PB – HME - EUB	Tehnična skupina za področje človeških in robotskih raziskav	MGTŠ, MVZI
JCB	Odbor za satelitske komunikacije, poslovne rešitve na podlagi satelitskih podatkov, varno povezljivost	MGTŠ, MDP, UVPT, UIV, MO, MZI
ACC – Advisory Communication Comm.	Posvetovalno telo DG ESA – komunikacijske aktivnosti	MGTŠ
SPC - NOVO	Obvezni znanstveni program	MGTŠ, MVZI
SEC - NOVO	Varnost	

Morebitni dodatni programski odbori	Glede na vplačila v opsijske programe na podlagi kapacitet, kompetenc in interesov slovenskih deležnikov	
-------------------------------------	--	--

* ministristva (člani DSV) bodo pozvana za sodelovanje glede na obravnavane vsebine na odboru IPC, ki bodo vezane na njihovo pristojnost za oblikovanje politik.

Kritično področje v okviru EU je navigacija in pokrivanje EUSPA, ki bo na podlagi novega EU vesoljskega pravnega akta še okrepila pristojnosti (Galileo, EGNOS). MZI, ki je v preteklosti ti področji pokrival, tega ne pokriva več. Trenutno področja, ki je zelo aktualno, ne pokriva nihče. Smiselno je, da se imenuje predstavnik ministristva, ki je pristojno za uporabo storitev Galileo, EGNOS.

Predstavniki ministristev so v razpravah izpostavljali, da je razlog za neustrezno pokrivanje obstoječih odborov v okviru EU, za katere so pristojni, kadrovska problematika po ministristvih, kar bo potrebno v prihodnje ustrezno naglasiti. Strinjali so se, da je potrebno nadgraditi organiziranost in način delovanja DSV, ki bo omogočil učinkovitejše usklajevanje in usmerjanje nacionalnih kontaktnih točk v delovnih telesih, kadrovsko okrepiti SVP in resorje ter vzpostaviti strukturirano adremo vesoljskih talentov.

Poleg dodatnih odborov v okviru ESA, bo potrebno zagotoviti ustrezne kadre za pokrivanje vsebin v povezavi z leta 2024 podpisanim sporazumom Artemis Accords. Poleg predstavnikov MGTŠ bo ključno sodelovanje MZEZ in veleposlaništva RS v Washingtonu.

Dodatne obveznosti predstavlja tudi zasedanje Odborov v okviru COPUOS, kjer bo poleg MGTŠ in MZEZ ključno sodelovanje Stalnega predstavništva RS pri Organizaciji združenih narodov (OZN), Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) in drugih mednarodnih organizacijah na Dunaju.

Na skupnem sestanku DSV in državnih sekretarjev ter direktorjev URSIV in UVTP dne 5. 6. 2024 je bilo dogovorjeno, da je Slovenska vesoljska pisarna (SVP), ki deluje v sklopu MGTŠ, centralna komunikacijska točka, s tem, da ministristva, ki so pristojna za posamezne politike, ohranjajo pristojnost in odgovornost za oblikovanje stališč s svojega delovnega področja.